

PA-1601100102030800 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F.-2017) Examination

May / June - 2018

Sanskrit

(Rupaka - Uttararamacharita)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीयेनाभांथी कोष्ठपश्च चार श्लोकोनो गुजरातीभां अनुवाद करो : १४

1 Translate any four of the following verses in Gujarati : 14

- (१) इयं गेहे लक्ष्मीरियममृतवर्तिर्नयनयो-
रसावस्याः स्पर्शो वपुषि बहुलश्चन्दनरसः ।
अयं बाहुःकण्ठे शिशिरमसृणो मौक्तिकसरः
किमस्या न प्रेयो यदि परमसह्यस्तु विरहः ॥ (१/३८)
- (२) वितरति गुरुः प्राज्ञे विद्यां यथैव तथा जडे
न तु खलु तयोर्ज्ञाने शक्तिं कवोत्यपहन्ति वा ।
भवति च पुनर्मूयान्भेदः फलं प्रति तद्यथा
प्रभवति शुचिबिम्बग्राहे मणिर्न मृदां चयः ॥ (२/४)
- (३) हा हा देवि स्फुटति हृदयं ध्वंसते देहबन्धः
शून्यं मन्ये जगदविरलज्वालमन्तर्ज्वलामि ।
सीदन्नधे तमसि विधुरो मज्जतीवान्तरात्मा
विष्वऽमोहः स्थगयति कथं मन्दभाग्यः करोमि ॥ (३/३८)
- (४) यदृच्छासंवादः किमु किमु गुणानामतिशयः
पुराणो वा जन्मान्तर निबिऽबद्धः परिचयः ।
निजो वा सम्बन्धः किमु विधिवशात्कोऽप्यविदितो
ममैतस्मिन्दृष्टे हृदयमवधानं रचयति ॥ (५/१६)
- (५) व्यतिषजति पदार्थान्तरः कोऽपि हेतु -
र्न खलु बहिरुपाधीन्प्रीतयः सश्रयन्ते ।
विकसति हि पतङ्गस्योदये पुण्डरीकं
द्रवति च हिमरश्मावुद्गते चन्द्रकान्तः ॥ (६/१२)
- (६) अनुभावमात्रसमवस्थितश्रियं
सहसैव वीक्ष्य रघुनाथमीदृशम् ।
प्रथमप्रमूढजनक प्रबोधनाद्
विधुराः प्रमोहमुपयान्ति मातरः ॥ (६/४१)

- २ नीयेनाभांथी कोष्ठपश्च चार ससंदर्भ सभज्ञावो : १४
- 2 Explain with reference to the context any **four** of the following : 14
- (१) तीर्थोदकं च वह्निश्च नान्यतः शुद्धिमर्हतः ।
- (२) सतां सद्भिः सङ्गः कथमपि हि पुण्येन भवति ।
- (३) अन्तःकरणतत्त्वस्य दम्पत्योः स्नेह संश्रयात्
आनन्दग्रन्थिरेकोऽयमपत्यमिति बध्यते ।
- (४) पूरोत्पीडे तटाकस्य परीवाहः प्रतिक्रिया ।
- (५) गुणाः पूजास्थानं गुणिषु न च लिङ्गं न च वयः ।
- (६) ऋषयो राक्षसीमाहुर्वाचमुन्मत्तदृप्तयोः ।
- ३ उत्तररामचरितम् नी आधार साभग्रीनो ज्याल आपी, तेभां भवभूति ओ
करेख ईरझारो यर्यो. १४
- 3 Give the sources of उत्तररामचरितम् and discuss the changes
made by भवभूति. 14
- अथवा/OR**
- ३ 'एको रसः करुण एव' भवभूतिनां आ विधानने आधारे उत्तररामचरितम्नां
भुष्यरसनी यर्या करो. १४
- 3 Discuss the main रसः of उत्तररामचरितम् according to statement
of Bhavbhuti 'एको रसः करुण एव'. 14
- ४ उत्तररामचरितम् ने आधारे भवभूतिनी शैली विशे विस्तृत यर्या करो. १४
- 4 Discuss in detail about style of भवभूति according to
उत्तररामचरितम्. 14
- अथवा/OR**
- ४ उत्तररामचरितम् नां आधारे सीतानुं पात्राखेभन करो. १४
- 4 Draw the character sketch of सीता according to
उत्तररामचरितम्. 14
- ५ नीयेनाभांथी कोष्ठपश्च बे पर टूंकनोध लषो : १४
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (१) उत्तररामचरितम् भां प्रकृति
- (1) The nature in उत्तररामचरितम्.
- (२) चित्रदर्शनप्रसङ्गः ।
- (३) भवभूतेर्दाम्पत्यभावना ।
- (४) शम्बूकवधप्रसङ्गः ।